PreSent - Tunnelgalerie

pre·s<u>e</u>nt (het; o; meervoud: presenten) **Cadeau**
pre·s<u>e</u>nt (bijvoeglijk naamwoord) **aanwezig**

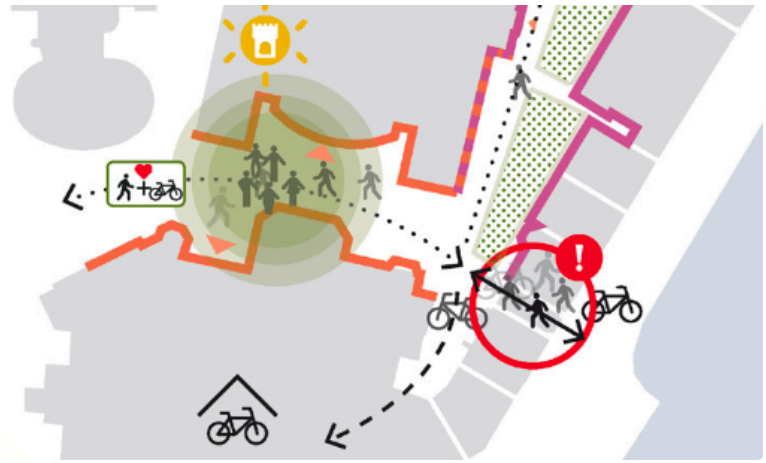
Wat: Een expositieruimte in de openbare ruimte, zomaar **aanwezig**, een onverwacht **cadeau.**
Locatie: Onderdoorgang tussen Kloveniersburgwal en Vendelstraat.

Vertrekpunt: De verbinding tussen Kloveniersburgwal en het Binnengasthuis terrein is nu een donkere tunnel met affiches rechts en links. De tunnel vormt voor voetgangers en fietsers een belangrijk verbindingstuk tussen de Achterburgwallen en de Amstel. De tunnel wordt ook gebruikt als plek om bij slecht weer even te schuilen, een sigaretje te roken, soms om te slapen en helaas ook veel om in de hoek te plassen.
De tunnel is zwart van kleur en vies van uitstraling. Als de tunnel in zijn huidige vorm niet wekelijks schoon wordt gemaakt is het een onhygiënische, akelige plek die naar fecaliën ruikt.
Het TL licht versterkt deze uitstraling en de affiches worden regelmatig beklad.

In de toekomst zal deze tunnel een van de toegangspoorten naar het vernieuwde Universiteitskwartier worden. De ingang van de grote fietsenkelder onder de nieuwe Universiteitsbibliotheek is onmiddellijk om de hoek. De monumenten op het Binnegasthuis terrein worden moderniseert en de openbare ruimte wordt nieuw ingericht en toekomst bestendig gemaakt. De tunnel is eigendom van Lieven De Key. Straks is deze onderdoorgang voor velen de eerste indruk die ze krijgen van het terrein.

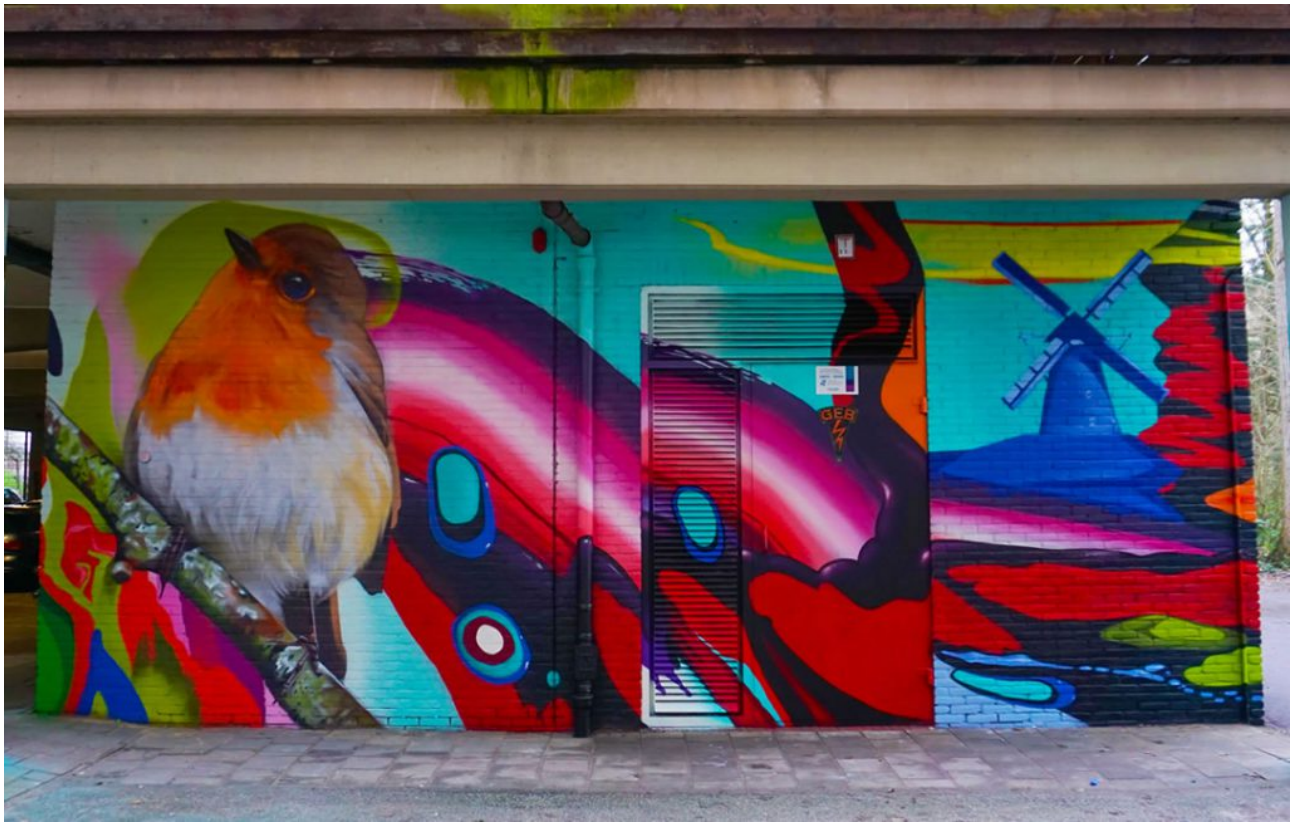
Toekomst: Als bewoners van het Binnengasthuisterrein strijden wij al jaren voor een leefbare, groene en veilige woonomgeving. Wij hebben actief deel genomen bij het ontstaan van het Strategisch Masterplan voor het Universiteitskwartier. Nu komen wij in een fase dat er aan de detaillering gewerkt moet worden. Ergens in 2024 zal de nieuwe Universiteitsbibliotheek openen. Ook de openbare ruimte zal dan heringericht moeten worden. Hierbij hoort ook de toegangspoort - de beschreven tunnel.
Die tunnel heeft zijn beste tijd gehad, deze toegangspoort tot het vernieuwde binnengasthuis terrein moet worden heringericht. Deze moet een hele andere uitstraling krijgen. Helder, aantrekkelijk, gastvrij, vrolijk, schoon, praktisch. Daarnaast moet er een ingreep komen die ervoor zorgt dat de tunnel beheerbaar wordt en dat de fietssnelheid daar al geminderd wordt.
PreSent is hier het antwoord op. PreSent moet een expositieplek in de openbare ruimte worden. PreSent is zomaar **aanwezig**, een onverwacht **cadeau** voor de passant, de “schuiler”, de bewoner, de liefhebber.
Het programma van eisen voor de schetsontwerpfase ziet ongeveer zo uit:

De tunnel wordt naast passage vooral een plek waar kunst tentoongesteld wordt.
Diverse kunst van aangesloten culturele partners, buurtbewoners, onafhankelijke kunstenaars en studenten. In twee grote vitrines kan divers (multimediaal) werk getoond worden. Twee keer per jaar wordt de expo gewisseld. De vitrines en de tunnel zijn voorzien van (stuurbaar) licht die de kunst naar behoeven belicht daarnaast wordt in de herinrichting van de tunnel de verlichting een belangrijke factor om de veiligheid en sfeer te verhogen. De ruimte is voorzien van een geluids-systeem dat het mogelijk maakt gesproken woord en muziek te laten horen. Dat kan ondersteunend aan een kunstwerk zijn maar ook als kunstwerk zelf gezien worden. In de vitrines is de mogelijkheid om ook bewegend beeld op een scherm te vertonen. Multimediaal werk is niet meer uit onze huidige tijd weg te denken.
PreSent kan, naast een netwerk van creatieven juist voor partners uit diverse culturele instellingen een tijdelijk verlengstuk van hun eigen expositieruimtes worden. Ik denk hierbij aan culturele instellingen in de buurt zoals het Allard Pierson

Museum, het Rembrandt huis, de Waag, W139, De Oude Kerk, Huis de Pinto, Perdu en diverse andere buren.

Sociaal karakter

PreSent is een project dat enkele aspecten van het samenleven in de binnenstad bijeenbrengt. Het is een bewonersinitiatief dat zich heel duidelijk richt op de verbetering van de openbare ruimte. Het is het vertonen van lef om uit een “pishoek” (sorry voor dit grove woord) een parel te maken. Met zijn kunstzinnige uitstraling wil het tot iedereens verbeelding spreken. Deze exporuimte in de openbare ruimte wil een verrassing in de binnenstad zijn, laagdrempelig kunst over het voetlicht brengen en met zijn esthetiek respectvol en beter gedrag jegens de inrichting van de openbare ruimte afdwingen. Uiteindelijk moet dit project een bijdrage leveren aan een veiligere, schonere, spannendere en uitdagendere binnenstad.

Sfeer beeld. Street Art in de openbare ruimte

Het boven beschreven project bestaat uit twee delen die samen een geheel vormen. De tunnel op zich moet functioneel, aansprekend, licht en praktisch zijn. De vitrines die het kernstuk van de openbare expositie ruimte vormen moeten de werking en uitstraling van de tunnel versterken. Het één mag het ander in functionaliteit niet in de weg staan. Mocht blijken dat een dusdanige installatie in de openbare ruimte niet te onderhouden valt of uit welke reden dan ook niet tot bloei kan komen is de tunnel dus altijd terug te transformeren naar eenvoudig aangenaam doorgang onderweg van A naar B.

Sfeer beeld Gele Tunnel - Els VAN LOOY

Om verder te komen me een eerste schetsontwerp hiervoor is het van belang enkele ontwerpers te benaderen voor een eerste ontwerp aan de hand van een opgesteld PVE. Ik kan me voorstellen dat we aan de hand van een buurtjury een schetsontwerp en daarmee ook een ontwerper kiezen met die wij verder willen als bewoners en belanghebbenden.

Een netwerk van belanghebbenden en skills:
Dit project wil een bijdrage aan de leefbaarheid van de binnenstad leveren. Om dit te bereiken is er een netwerk van diverse mensen met diverse skills nodig. **Lieven de Key,** als eigenaar van de passage, is al aan boord. Zij hebben toegezegd het project te willen steunen. Zowel in rechtmatige als in financiële zin. Ook Lieven de Key ziet het belang van het opknappen van de tunnel. De UVA als dichts betrokken en belanghebbende van dit plan is ook enthousiast. De UVA heeft reeds toegezegd dit plan te steunen, het een fantastisch initiatief te vinden en zich voor langere tijd in de vorm van enkele beheerstaken aan dit plan te willen verbinden. Lieven de Key heeft ook nu beheerstaken aan de gemeente over gedragen. De posters die er momenteel nog hangen leveren geen verplichting op.

In het binnengasthuis zijn er weinig initiatieven die slagen vanuit een enkele persoon. Het verleden heeft laten zien dat er wel een kar-trekker nodig is die zich blijvend verbind aan een zelf gekozen plan maar dat de omgeving support en steun moet bieden. Veel **bewoners** van het binnengasthuis terrein zijn aangesloten bij VolBG een bewonersvereniging die zich inzet voor de leefbaarheid en veiligheid

van de buurt. Ik ben sinds jaren verbonden aan deze vereniging en zal mijn plannen aan hun toetsen zodat er een ontwerp ontstaat dat door de omgeving wordt gedragen en goedkeuring heeft. Ook hotel Tivoli de Doelen Amsterdam kan een krachtige partner in deze worden. Door de recente overname door Tivoli wil het hotel zich veel meer op de kunstminnende bezoeker richten. Daarnaast zal ik expertise op gebieden zoeken die ik zelf niet heb. Als initiatiefnemer heb ik een heel helder beeld van de uitstraling van de tunnel en wat ik wil bereiken. Met behulp van het **stadscuratorium** wil ik een eerste schetsontwerp laten maken.

Voortgang:

Het schetsontwerp vormt de basis van het definitieve ontwerp. In de overgang van SO naar DO komt materiaalkeuze, uitvoerplanning en budgettering aan bod. Dat zal samen met onderzoek naar vereiste vergunningen de basis vormen voor de vervolgaanvraag van een uitvoeringssubsidie.

Op het moment dat het schetsontwerp vorm heeft gekregen zal ook een verkennend traject op het gebied van **vergunningen** gestart moeten worden en zal erover nagedacht moeten worden of voor deze vorm van exporuimte in de openbare ruimte misschien een **rechtsvorm** gekozen moet worden die waarborgt dat het geheel onderhouden en geëxploiteerd kan worden. Een goed vertrekpunt om dit te onderzoeken lijkt mij vergelijkbare projecten en diens “do’s en don’ts” te onderzoeken.